

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

юридичний факультет

Кафедра історії

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ІСТОРІЯ КРАЇН ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ**

Рівень вищої освіти	Перший рівень
Спеціальність: освітня програма	032 Історія та археологія: Історія

Затверджено рішенням Ради з якості

Протокол від _____ № _____

Голова Ради з якості

Стогова Ольга
Володимирівна

ДАНІ ПРО РЕЦЕНЗУВАННЯ ТА ПОГОДЖЕННЯ

Розробник

Гончаренко Анатолій
Володимирович

Рецензування робочої навчальної програми	<hr/> <hr/>
Розглянуто і схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньої програми Історія	Протокол від _____ № _____ Керівник РПГ (гарант програми) _____ Дегтярьов Сергій Іванович
Розглянуто і схвалено на засіданні Кафедра історії	Протокол від _____ № _____ Завідувач кафедри _____ Дегтярьов Сергій Іванович

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Історія країн Центральної та Східної Європи
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	юридичний факультет. Кафедра історії
Розробник(и)	Гончаренко Анатолій Володимирович
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Семестр вивчення навчальної дисципліни	16 тижнів протягом 7-го семестру
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год., з яких 1 кред. (30 год.) становить курсова робота, 64 год. становить контактна робота з викладачем (32 год. лекцій, 32 год. практичних занять), 86 год. самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Обов'язкова навчальна дисципліна для освітньої програми "Історія"
Передумови для вивчення дисципліни	Історія первісного суспільства і Стародавнього Сходу, Історія античності, Історія Середніх віків, Історія Нового часу, Історія Новітньої доби
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення студентами сучасного конструктивного, фундаментального і критичного мислення та набуття системи спеціальних знань з історії країн Центральної та Східної Європи в V - на початку XXI ст. (від Середньовіччя і до Новітньої періоду історії), її теорій та концепцій, історіографії, класифікації країн за їх політичною, економічною, соціальною системами, релігійно-конфесійною та культурною ознаками, особливостями державного устрою та міждержавних відносин.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Предмет курсу "Історія країн Центральної та Східної Європи", проблеми та критерії його періодизації

Місце курсу історії країн Центральної та Східної Європи в системі історичної освіти. Предмет і завдання курсу. Європа та її регіони. Центрально-Східна Європа як регіон. Особливості історичної еволюції Центрально-Східної Європи від найдавніших часів до сьогодення. Періодизація курсу. Джерельна база. Традиції вивчення історії південних і західних слов'ян. Сучасна історична славістика. Завдання курсу.

Тема 2 Болгарія в V - на початку XX ст.

Слов'яни і Візантійська імперія в V-VII ст. Слов'яни і протоболгари. Виникнення Болгарської держави у IX-X ст. Хан Крум (803-814 рр.). Внутрішня і зовнішня політика болгарських ханів. Болгарія за часів Бориса I (852-889 рр.) і Сімеона (893-927 рр.). Війни з Візантією. Послаблення Болгарії при царі Петрі (927-970 рр.). Богомільство. Болгарські землі під владою Візантії Війни з Візантійською імперією за відновлення болгарської державності. Внутрішньополітична боротьба в Болгарії і відновлення державності. Розквіт Другого Болгарського царства за Івана Асеня II. Занепад Другого Болгарського царства. Завоювання турками-османами Болгарії в XIV ст. Релігійно-політичний механізм османського панування. Соціально-економічне становище болгарських земель в XV-XVI ст. Криза Османської держави і болгарські землі в XVII ст. Боротьба болгарського народу проти османської влади в XV-XVII ст. Становище болгарських земель у XVIII ст. Болгарське національне відродження. Формування національної свідомості. Гайдуцький рух. Течії болгарського визвольного руху. Повстання 1876 р. в Болгарії. Російсько-турецька війна 1877-1878 рр. та її наслідки. Становлення болгарської держави. Політичні табори та суспільні рухи. Проголошення незалежності Болгарії. Політична криза на Балканах. Балканські війни 1912-1913 рр. Болгарія та Перша світова війна.

Тема 3 Сербія в V - на початку XX ст.

Розселення слов'ян в сербських землях. Князівство Зети і Рашки. Виникнення сербської держави. Суперництво між Візантією і Болгарією за сербські землі в IX ст. Вхідження сербських земель до «Самуїлової держави» (середина X ст.). Антивізантійські повстання XI ст. Дуклянське королівство. Держава Неманичів (друга половина XII – перша половина XIV ст.). Піднесення Сербського королівства за часів Стефана Первовінчального. Сербія за часів правління Стефана Душана (1331-1355 рр.). Війни з Болгарією і Візантією. Становлення і розвиток державних інститутів. Соціально-економічний розвиток. Початок османської експансії на Балканах. Битва на Косовому полі 1389 р. Визнання васальної залежності Сербією. Сербська деспотовина. Національне відродження сербів. Перше і друге сербські повстання. Здобуття автономії. Розвиток Сербського князівства у 30-60-х рр. XIX ст. Відновлення державності. Сербське королівство наприкінці XIX – на початку XX ст. Політична криза на Балканах. Балканські війни 1912-1913 рр. Сербія та Перша світова війна. Чорногорія, Боснія та Герцеговина.

Тема 4 Хорватія в V - на початку XX ст.

Перші історичні відомості про хорватів. Переселення хорватів. Поява середньовічної народності. Франкська експансія наприкінці VIII – на початку IX ст. Повстання Людевіта Посавського. Початок правління спадкової династії Трпимировичів. Розквіт держави в другій половині IX – перші десятиліття X ст. Адміністративно- територіальна структура Хорватської держави. Правління Креси мира IV (1058-1074 рр.) і Звонимира (1075-1089 рр.). Походи угорських королів. Влада династії Арпадів у Хорватії. Унія 1102 р. Монголотатарська навала в хорватські землі в XIII ст. Хорватія наприкінці XIII ст. Хорватські землі під владою Венеції. Соціальна структура хорватського суспільства у VII–XIV ст. Формування станово-представницької монархії в XIII ст. Початок османської експансії на Балканах. Розділ хорватських земель. Реформи Габсбургів у хорватських землях. Хорватський Військовий кордон. Хорватська бановина під час революції 1848 р. Хорватсько-угорська угода. Обмежена автономія у складі Трансильванії. Політичний та економічний розвиток. Зародження ідеї панхорватизму. Національна політика Габсбургів. Хорватія на початку XX ст.

Тема 5 Угорщина в V - на початку XX ст.

Населення середньовічної Угорщини. Навали угорців на Західну Європу. Виникнення ранньофеодальної держави. Іштван I. Соціальна структура ранньофеодального угорського суспільства. Внутрішні міжусобиці в XI - початку XIII ст. «Золота булла» Андрія I. Зовнішня політика Угорського королівства в XII-XIII ст. Утвердження Анжуйської династії. Керівництво Трансильванією. Люксембурги в Угорщині. Розквіт Угорського королівства при Матяше I. Загибель угорської держави. Битва при Мохочі. Угорщина в складі імперії Австрійської імперії. Централізаторська сутність внутрішньої політики австрійських імператорів. Реформи Марії Терезії та Йосипа II. Сутність політики «йозефінізму». Габсбургська імперія в XIX ст. Революційні події 1848-1849 рр. Конституція 4 березня 1849 р. Перебудова монархії. Франц Йосиф і Лаксенбургський маніфест. Економічна політика Габсбургів та її наслідки. Тенденції внутрішньополітичного розвитку Австрійської імперії після революції 1848-1849 рр. Революція в Угорщині. Відновлення конституції Угорщини. Утворення дуалістичної австро-угорської монархії. Політичний та адміністративний устрій. Австро-Угорщина наприкінці XIX ст.: внутрішня політика та зовнішньополітичні орієнтири. Угорщина на початку XX ст.

Тема 6 Чехія та Словаччина в V - на початку XX ст.

Ранні слов'янські племена на території Чехії. Чеські і словацькі землі в давнину. Чеська держава Пржемисловичів. Розвиток феодальних відносин у Чехії. Чехія в XIII-XIV ст. Зміни в політичній структурі держави. Гуситська революція (1415-1419 рр.) та Гуситські війни (1419-1437 рр.). Чехія у другій половині XV ст. Зміни в економічному та політичному житті. Особливості економічного розвитку Словаччини в X–XV ст. Політичний розвиток Словаччини в XI-XV ст. Територіальна експансія Габсбургів. Вхід чеських та словацьких земель до складу імперії. Устрій та управління монархії. Чеське станове повстання 1618-1620 рр.: причини, хід та рушійні сили. Фрідріх Пфальцький. Чеські та словацькі землі в період Тридцятилітньої війни. Чеський та словацький національний рух. Чеські та словацькі землі в XIX ст. Чехія та Словаччина на початку XX ст.

Тема 7 Польща в V - на початку XX ст.

Польські племена в V–IX ст. Утворення Польської держави. Перші князі. Польська держава в X – на початку XII ст. (внутрішня та зовнішня політика). Феодальна Польща часів роздробленості та об'єднання країни під владою Владислава Локетек. Державно-політичний лад Польщі в XIV–XV ст. Польсько-литовські відносини. Боротьба з Тевтонським орденом. «Шляхетська демократія» в Польщі першої половини XVI століття. Люблінська унія 1569 р. Польська реформація. Варшавська конфедерація 1573 р. Економічний та соціальний розвиток Польщі в XVI – першій половині XVIII ст. Зовнішня політика в XVI – першій половині XVII ст. Українське козацтво. Війна з повсталою Україною. Шведський «Потоп». Політичний розвиток у 1660–1690 рр. Річ Посполита та Північна війна. Політичне життя країни наприкінці XVIII ст. Поділи Речі Посполитої. Становище польських земель під російським, пруським та австрійським пануванням. Політика Наполеона I і польське питання. Герцогство Варшавське. Переділ польських земель на Віденському конгресі. Польський національно-визвольний рух. Конституція 1815 р. Виникнення таємних організацій. Змова підхорунжих. Повстання 1830–1831 рр. Краківське повстання 1846 р. Підйом національно-визвольної боротьби польського народу в середині XIX ст. Польське повстання 1863–1864 р. Королівство Польське наприкінці XIX ст. Польща на початку XX ст.

Тема 8 Росія в XV - на початку XX ст.

Утворення та розвиток Московської держави (XV–XVI ст.). Об'єднання північно-східних руських земель навколо Москви. Московське царство в XVI ст. Зовнішня політика. Утворення Російської імперії у XVIII ст. Завоювання Балтики. Утвердження Росії на Чорному морі. Захоплення Росією Правобережної України, Білорусії та Литви. Війни і розширення Російської імперії на заході. Захоплення Фінляндії (1809 р.), Бессарабії (1812 р.) і Польщі (1815 р.). Соціальний і національний склад населення. Олександр I і лібералізація внутрішньої політики. Заколот декабристів 1825 р. Консервативний курс Миколи I. Поразка Російської імперії у Східній війні (1853–1856 рр.). Загострення суспільних протиріч. Селянська реформа 1861 р. Земська (1864 р.), міська (1870 р.), судова (1864 р.), освітня (1863 р.), військова (1874 р.) та інші реформи. Зародження революційних тенденцій в російському суспільстві. Реакційний характер правління Олександра III. Поразка у війні з Японією. Революція 1905–1907 рр. Виникнення загальноросійських і національних політичних партій. Реформи П. Столипіна. Росія та Перша світова війна.

Тема 9 Болгарія в 1918 - на початку 20-х рр. ХХІ ст.

Болгарія Після Першої світової війни. Від коаліційного правління до монопартійного уряду. Державний переворот 9 червня 1923 р. Встановлення авторитарного режиму А. Цанкова. Вересневе повстання 1923 р. Вибори 1931 р. Травневий переворот 1934 р. Відсторонення уряду К. Георгієва від влади і оформлення безпартійної системи. Роль царя Бориса у політичному житті. Економічний розвиток в 20-30-х рр. Зовнішня політика Болгарії в період між світовими війнами. Болгарія в роки Другої світової війни. Приєднання Болгарії до Троїстого пакту. Повстання 9 вересня 1944 р. і створення уряду Вітчизняного фронту. Участь у війні проти Німеччини. Проголошення Болгарії республікою. Соціально-економічні перетворення 1944-1948 рр. Курс на форсоване будівництво соціалізму. Політичні репресії. Специфіка багатопартійності. Правління В. Червенкова. Боротьба за владу в керівництві БКП у 1954-1956 рр. Епоха Т. Живкова (1956-1989 рр.). Внутрішня політика. Будівництво "розвинутого" соціалізму". Поява опозиції. Економічний розвиток Болгарії. Становлення багатопартійності і парламентської форми правління в 90-х рр. ХХ ст. Успіхи і труднощі процесу демократизації. Перехід економіки на ринкові рейки. Соціальні та національні проблеми. Зовнішня політика Болгарії. Болгарія на початку ХХІ ст.

Тема 10 Югославія в 1918-1991 рр.

Південно-слов'янські народи після Першої світової війни. Утворення Королівства сербів, хорватів і словенців 1 грудня 1918 р. Формування політичної системи. Конституція 1921 р. Міжнародні відносини. Державний переворот 1929 р. і встановлення королівської диктатури. Октройована конституція. Ослаблення диктатури. Сербсько-хорватська угода 1939 р. Березневий державний переворот 1941 р. Економіка Югославської держави в міжвоєнний період. Югославія в системі міжнародних відносин у міжвоєнний період. Підписання Троїстого пакту в березні 1941 р. Югославія в роки Другої світової війни. Розділ країни. Незалежна держава Хорватія. Рух Опору. Проголошення федерації. Югославія в перші повоєнні роки. Соціально-економічні та політичні перетворення. Конституції 1946 р і закріплення федеративного устрою Югославії. Розробка та реалізація моделі самоврядного соціалізму. Політичний розвиток Югославії в 50 - на початку 70-х рр. Конституція 1963 р. перейменування ФНРЮ в СФРЮ. Боротьба в керівництві Союзу комуністів Югославії. Реформи 60-х рр. Студентські заворушення 1968 р. Події в Хорватії в 1971 р. Конституція 1974 р. Наростання соціально-економічних труднощів і міжнародних протиріч в середині 70 – наприкінці 80-х рр. Лібералізація політичної системи СФРЮ наприкінці 80-х рр. Багатопартійність і вільні вибори. Проголошення незалежності союзними республіками і розпад Югославської федерації.

Тема 11 Угорщина в 1918 - на початку 20-х рр. ХХІ ст.

Угорщина після Першої світової війни. Проголошення Угорської республіки (1918 р.). Угорська соціалістична революція 1919 р. Дискусії навколо форм державного устрою. Урядування І. Бетлена (1921-1931 рр.). Соціально-економічний та політичний розвиток у 30-х рр. ХХ ст. Міжнародне становище Угорщини в 20-30-х рр. Приєднання південної Словаччини і Закарпаття. Угорщина в роки Другої світової війни. Рух Опору. Вибори до парламенту 1945 р. Проголошення Угорщини республікою (1946 р.). Вибори до Національних зборів у 1947 р. Встановлення «диктатури пролетаріату» в 1948 р. Обрання Державних зборів (1949 р.). Ухвалення Конституції 1949 р. Створення Угорської Народної Республіки. Правління М. Ракоші. Лібералізація в країні. Призначення І. Надя главою уряду та його реформи. Правління Е. Gere (1956 р.). Національно-демократична революція 1956 р. Уведення радянських військ. Обрання керівником Я. Кадара. Спроби економічних реформ. Погіршення економічної ситуації в другій половині 70-80-х рр. Політичний застій. Лібералізація політичного і економічного життя. Усунення від партійного керівництва Я. Кадара, Утворення нових партій. Вибори до парламенту в 1989 р. Проголошення Угорської Республіки в 1989 р. Перші вільні вибори до парламенту в 1990 р. Зміщення політичного життя вправо. Мирний перехід від тоталітарного до демократичного устрою. Внутрішньо та зовнішньополітичний курс Угорщини наприкінці ХХ ст. Угорщина на початку ХХІ ст.

Тема 12 Чехія та Словаччина в 1918 р. - на початку 20-х рр. ХХІ ст.

Чехія та Словаччина після Першої світової війни. Революція 28 жовтня 1918 р. у Чехії. Створення Чехословацької Республіки. Національний склад ЧСР. Економічний розвиток ЧСР у міжвоєнний період. Внутрішня та зовнішня політика в 1918-1938 рр. Мюнхенська угода 1938 р. Друга республіка. Автономні Словаччина та Закарпатська Україна. Проголошення незалежності Словаччини в березні 1939 р. Окупація Чехії та Закарпатської України. Протекторат Богемія і Моравія. Чехи і словаки в роки Другої світової війни. Словацьке повстання 1944 р. Кошицька програма 1945 р. Празьке повстання. Чехословаччина в 1945-1948 рр. Парламентські вибори 1946 р. Уряд К. Готвальда. Лютнева криза 1948 р. Економічний розвиток Чехословаччини. Реформаторські тенденції 60-х рр. «Празька весна» 1968 р. Військова інтервенція СРСР. Перетворення ЧРСР на федеративну державу чехів і словаків. Діяльність опозиції. Криза соціалістичної моделі. Листопадові події 1989 р. Парламентські вибори 1990 р. Формування коаліційної системи влади. Зміна характеру федерації. Розпад ЧСФР. Чеська республіка наприкінці ХХ ст. Чехія на початку ХХІ ст. Словацька республіка наприкінці ХХ ст. Словаччина на початку ХХІ ст.

Тема 13 Польща в 1918 - на початку 20-х рр. ХХІ ст.

Польща після Першої світової війни. Створення Польської Республіки (другої Речі Посполитої). Діяльність Ю. Пілсудського. Ризький мир 1921р. Політичний розвиток у міжвоєнні роки. Державний переворот Пілсудського у травні 1926 року і становлення авторитарного режиму "санації". Польська економіка у 1919-1939 рр. Політика "етатизму" в 30-х рр. Початок загальнонаціональної консолідації в 1938-1939 рр. Польща в системі міжнародних відносин. Радянсько-німецький пакт про ненапад 1939 р. і Польща. Польський народ в роки Другої світової війни. Звільнення Польщі в 1944-1945 рр. Боротьба за вибір шляхів післявоєнного розвитку. Створення та діяльність Тимчасового уряду національної єдності. Референдум 1946 р. і вибори 1947 рр. Відсторонення В. Гомулки від влади. Соціально-економічний розвиток Польщі в 1949-1989 рр. Становлення радянської моделі політичної системи. Масові протести в 1956 р. Політичні перетворення в другій половині 50-60-х рр. Правління Е. Герека. Створення "Солідарності" і боротьба за владу в 1980-1981 рр. Запровадження воєнного стану. Криза соціалістичної системи. Реформи 80-х рр. Парламентські вибори 1989 р. Формування парламентської системи правління. Становлення ринкової економіки. Польща в 90-х рр. ХХ ст. Конституція 1997 р. Польща на початку ХХІ ст.

Тема 14 Росія в 1918-1991 рр.

Росія та Перша світова війна. Лютнева революція 1917 р. Більшовицький переворот 1917 р. Громадянська війна в Росії. Політика «воєнного комунізму». Створення Радянської держави. НЕП. Утвердження одноосібної влади Й. Сталіна. Зовнішня політика СРСР у передвоєнні роки. Радянсько-німецький пакт 1939 р. Захоплення СРСР територій Східної Європи. Війна з Фінляндією. Початок німецько-радянської війни в червні 1941 р. СРСР у роки Другої світової війни. Перемога антигітлерівської коаліції. Розгром Японії. СРСР у повоєнні роки. Апогей сталінського тоталітаризму (1945-1953 рр.). Хрущовська "відлига" (1953-1964 рр.). Лібералізація політичного режиму. Економічний і соціальний розвиток СРСР в роки застою (1964-1985 рр.). Економіка дефіциту. Стагнаційні процеси у соціальній і політичній сферах. Зовнішня політика, розрядка і повернення до напруженості. Епоха «перебудови» (1985-1991 рр.). Спроби модернізації соціалізму. Перехід до зміни суспільного ладу. Серпневий путч і розпад СРСР в 1991 р.

Тема 15 Росія в 90-х рр. ХХ - на початку 20-х рр. ХХІ ст.

Росія на шляху суверенного розвитку (1991-2001 рр.). Перехід до ринкових реформ. Політична криза 1993 р. Прийняття Конституції РФ. Перша Чеченська війна. Другий термін президентства Б. Єльцина і поглиблення кризи. Друга Чеченська війна. Обрання Президентом В. Путіна. Зовнішня політика в 90-х рр. ХХ ст. Росія на початку ХХІ ст. Формування авторитарного режиму В. Путіна. Зовнішня політика Росії. Російська агресія щодо України в 2014-2021 рр. Напад Росії на Україну в 2022 р.

Тема 16 Нові незалежні держави Центральної та Східної Європи в 90-х рр. ХХ - на початку 20-х рр. ХХІ ст.

Розпад Югославської федерації та поява нових незалежних держав. Боснія та Герцеговина, Македонія, Словенія, Сербія, Чорногорія, Хорватія, Косово. Внутрішньополітичні, міжнаціональні та зовнішньополітичні чинники розвитку цих країн наприкінці ХХ - на початку ХХІ ст. Албанія в 90-х рр. ХХ - на початку 20-х рр. ХХІ ст. Розпад СРСР та поява нових незалежних держав. Білорусь. Латвія, Литва, Естонія. Внутрішньополітичні та зовнішньополітичні чинники розвитку цих країн наприкінці ХХ - на початку ХХІ ст.

Тема 17 Курсова робота
Написання та захист курсової роботи

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Знати предмет, специфіку, періодизацію й основні проблеми історії країн Центральної та Східної Європи.
PH2	Виявляти, аналізувати й опрацьовувати історичні джерела досліджуваного періоду.
PH3	Визначати специфіку історичного розвитку провідних країн Центральної та Східної Європи.
PH4	Пояснювати особливості еволюції політичної, економічної та соціальної систем, розвитку культурної та релігійної сфер в країнах Центральної Та Східної Європи.
PH5	Розуміти взаємозв'язок між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.

6. Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна.
Для спеціальності 032 Історія та археологія:

ПР1	Вміти запам'ятовувати та відтворювати найважливіші факти, події та процеси історичного минулого українського народу і людства загалом.
ПР3	Вміти відтворювати наукову хронологію, періодизацію і характеристики основних етапів вітчизняної та всесвітньої історії.
ПР6	Вміти з'ясовувати взаємозв'язок між історичними подіями, явищами, процесами та демонструвати змістовні думки, обґрунтовані положення і висновки про них
ПР9	Здійснювати аналіз відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та у різних контекстах.
ПР22	Вміти аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.

7. Види навчальних занять та навчальної діяльності

7.1 Види навчальних занять

Тема 1. Предмет курсу "Історія країн Центральної та Східної Європи", проблеми та критерії його періодизації

Лк1 "Предмет курсу "Історія країн Центральної та Східної Європи", проблеми та критерії його періодизації" (денна)

Місце курсу історії країн Центральної та Східної Європи в системі історичної освіти. Предмет і завдання курсу. Європа та її регіони. Центрально-Східна Європа як регіон. Особливості історичної еволюції Центрально-Східної Європи від найдавніших часів до сьогодення. Періодизація курсу. Джерельна база. Традиції вивчення історії південних і західних слов'ян. Сучасна історична славістика. Завдання курсу.

СЗ1 "Предмет курсу "Історія країн Центральної та Східної Європи", проблеми та критерії його періодизації" (денна)

Місце курсу історії країн Центральної та Східної Європи в системі історичної освіти. Предмет і завдання курсу. Європа та її регіони. Центрально-Східна Європа як регіон. Особливості історичної еволюції Центрально-Східної Європи від найдавніших часів до сьогодення. Періодизація курсу. Джерельна база. Традиції вивчення історії південних і західних слов'ян. Сучасна історична славістика. Завдання курсу.

Тема 2. Болгарія в V - на початку XX ст.

Лк2 "Болгарія в V - на початку XX ст." (денна)

Слов'яни і Візантійська імперія в V-VII ст. Слов'яни і протоболгари. Виникнення Болгарської держави у IX-X ст. Хан Крум (803-814 рр.). Внутрішня і зовнішня політика болгарських ханів. Болгарія за часів Бориса I (852-889 рр.) і Сімеона (893-927 рр.). Війни з Візантією. Послаблення Болгарії при царі Петрі (927-970 рр.). Богомилство. Болгарські землі під владою Візантії Війни з Візантійською імперією за відновлення болгарської державності. Внутрішньополітична боротьба в Болгарії і відновлення державності. Розквіт Другого Болгарського царства за Івана Асеня II. Занепад Другого Болгарського царства. Завоювання турками-османами Болгарії в XIV ст. Релігійно-політичний механізм османського панування. Соціально-економічне становище болгарських земель в XV–XVI ст. Криза Османської держави і болгарські землі в XVII ст. Боротьба болгарського народу проти османської влади в XV–XVII ст. Становище болгарських земель у XVIII ст. Болгарське національне відродження. Формування національної свідомості. Гайдуцький рух. Течії болгарського визвольного руху. Повстання 1876 р. в Болгарії. Російсько-турецька війна 1877–1878 рр. та її наслідки. Становлення болгарської держави. Політичні табори та суспільні рухи. Проголошення незалежності Болгарії. Політична криза на Балканах. Балканські війни 1912–1913 рр. Болгарія та Перша світова війна.

С32 "Болгарія в V - на початку XX ст." (денна)

Слов'яни і Візантійська імперія в V-VII ст. Слов'яни і протоболгари. Виникнення Болгарської держави у IX-X ст. Хан Крум (803-814 рр.). Внутрішня і зовнішня політика болгарських ханів. Болгарія за часів Бориса I (852-889 рр.) і Сімеона (893-927 рр.). Війни з Візантією. Послаблення Болгарії при царі Петрі (927-970 рр.). Богомилство. Болгарські землі під владою Візантії Війни з Візантійською імперією за відновлення болгарської державності. Внутрішньополітична боротьба в Болгарії і відновлення державності. Розквіт Другого Болгарського царства за Івана Асеня II. Занепад Другого Болгарського царства. Завоювання турками-османами Болгарії в XIV ст. Релігійно-політичний механізм османського панування. Соціально-економічне становище болгарських земель в XV–XVI ст. Криза Османської держави і болгарські землі в XVII ст. Боротьба болгарського народу проти османської влади в XV–XVII ст. Становище болгарських земель у XVIII ст. Болгарське національне відродження. Формування національної свідомості. Гайдуцький рух. Течії болгарського визвольного руху. Повстання 1876 р. в Болгарії. Російсько-турецька війна 1877–1878 рр. та її наслідки. Становлення болгарської держави. Політичні табори та суспільні рухи. Проголошення незалежності Болгарії. Політична криза на Балканах. Балканські війни 1912–1913 рр. Болгарія та Перша світова війна.

Тема 3. Сербія в V - на початку XX ст.

Лк3 "Сербія в V - на початку XX ст." (денна)

Розселення слов'ян в сербських землях. Князівство Зети і Рашки. Виникнення сербської держави. Суперництво між Візантією і Болгарією за сербські землі в IX ст. Вхідження сербських земель до «Самуїлової держави» (середина X ст.). Антивізантійські повстання XI ст. Дуклянське королівство. Держава Неманичів (друга половина XII – перша половина XIV ст.). Піднесення Сербського королівства за часів Стефана Первовінчального. Сербія за часів правління Стефана Душана (1331–1355 рр.). Війни з Болгарією і Візантією. Становлення і розвиток державних інститутів. Соціально-економічний розвиток. Початок османської експансії на Балканах. Битва на Косовому полі 1389 р. Визнання васальної залежності Сербією. Сербська деспотовина. Національне відродження сербів. Перше і друге сербські повстання. Здобуття автономії. Розвиток Сербського князівства у 30–60-х рр. XIX ст. Відновлення державності. Сербське королівство наприкінці XIX – на початку XX ст. Політична криза на Балканах. Балканські війни 1912–1913 рр. Сербія та Перша світова війна. Чорногорія, Боснія та Герцеговина.

С33 "Сербія в V - на початку XX ст." (денна)

Розселення слов'ян в сербських землях. Князівство Зети і Рашки. Виникнення сербської держави. Суперництво між Візантією і Болгарією за сербські землі в IX ст. Вхідження сербських земель до «Самуїлової держави» (середина X ст.). Антивізантійські повстання XI ст. Дуклянське королівство. Держава Неманичів (друга половина XII – перша половина XIV ст.). Піднесення Сербського королівства за часів Стефана Первовінчального. Сербія за часів правління Стефана Душана (1331–1355 рр.). Війни з Болгарією і Візантією. Становлення і розвиток державних інститутів. Соціально-економічний розвиток. Початок османської експансії на Балканах. Битва на Косовому полі 1389 р. Визнання васальної залежності Сербією. Сербська деспотовина. Національне відродження сербів. Перше і друге сербські повстання. Здобуття автономії. Розвиток Сербського князівства у 30–60-х рр. XIX ст. Відновлення державності. Сербське королівство наприкінці XIX – на початку XX ст. Політична криза на Балканах. Балканські війни 1912–1913 рр. Сербія та Перша світова війна. Чорногорія, Боснія та Герцеговина.

Тема 4. Хорватія в V - на початку XX ст.

Лк4 "Хорватія в V - на початку XX ст." (денна)

Перші історичні відомості про хорватів. Переселення хорватів. Поява середньовічної народності. Франкська експансія наприкінці VIII – на початку IX ст. Повстання Людевіта Посавського. Початок правління спадкової династії Трпимировичів. Розквіт держави в другій половині IX – перші десятиліття X ст. Адміністративно- територіальна структура Хорватської держави. Правління Креша IV (1058-1074 рр.) і Звонимира (1075-1089 рр.). Походи угорських королів. Влада династії Арпадів у Хорватії. Унія 1102 р. Монголотатарська навала в хорватські землі в XIII ст. Хорватія наприкінці XIII ст. Хорватські землі під владою Венеції. Соціальна структура хорватського суспільства у VII–XIV ст. Формування станово-представницької монархії в XIII ст. Початок османської експансії на Балканах. Розділ хорватських земель. Реформи Габсбургів у хорватських землях. Хорватський Військовий кордон. Хорватська бановина під час революції 1848 р. Хорватсько-угорська угода. Обмежена автономія у складі Трансильванії. Політичний та економічний розвиток. Зародження ідеї панхорватизму. Національна політика Габсбургів. Хорватія на початку XX ст.

СЗ4 "Хорватія в V - на початку XX ст." (денна)

Перші історичні відомості про хорватів. Переселення хорватів. Поява середньовічної народності. Франкська експансія наприкінці VIII – на початку IX ст. Повстання Людевіта Посавського. Початок правління спадкової династії Трпимировичів. Розквіт держави в другій половині IX – перші десятиліття X ст. Адміністративно- територіальна структура Хорватської держави. Правління Креша IV (1058-1074 рр.) і Звонимира (1075-1089 рр.). Походи угорських королів. Влада династії Арпадів у Хорватії. Унія 1102 р. Монголотатарська навала в хорватські землі в XIII ст. Хорватія наприкінці XIII ст. Хорватські землі під владою Венеції. Соціальна структура хорватського суспільства у VII–XIV ст. Формування станово-представницької монархії в XIII ст. Початок османської експансії на Балканах. Розділ хорватських земель. Реформи Габсбургів у хорватських землях. Хорватський Військовий кордон. Хорватська бановина під час революції 1848 р. Хорватсько-угорська угода. Обмежена автономія у складі Трансильванії. Політичний та економічний розвиток. Зародження ідеї панхорватизму. Національна політика Габсбургів. Хорватія на початку XX ст.

Тема 5. Угорщина в V - на початку XX ст.

Лк5 "Угорщина в V - на початку XX ст." (денна)

Населення середньовічної Угорщини. Навали угорців на Західну Європу. Виникнення ранньофеодальної держави. Іштван I. Соціальна структура ранньофеодального угорського суспільства. Внутрішні міжусобиці в XI - початку XIII ст. «Золота булла» Андрія I. Зовнішня політика Угорського королівства в XII-XIII ст. Утвердження Анжуйської династії. Керівництво Трансільванією. Люксембурги в Угорщині. Розквіт Угорського королівства при Матяше I. Загибель угорської держави. Битва при Мохочі. Угорщина в складі імперії Австрійської імперії. Централізаторська сутність внутрішньої політики австрійських імператорів. Реформи Марії Терезії та Йосипа II. Сутність політики «йозефінізму». Габсбургська імперія в XIX ст. Революційні події 1848-1849 рр. Конституція 4 березня 1849 р. Перебудова монархії. Франц Йосиф і Лаксенбургський маніфест. Економічна політика Габсбургів та її наслідки. Тенденції внутрішньополітичного розвитку Австрійської імперії після революції 1848-1849 рр. Революція в Угорщині. Відновлення конституції Угорщини. Утворення дуалістичної австро-угорської монархії. Політичний та адміністративний устрій. Австро-Угорщина наприкінці XIX ст.: внутрішня політика та зовнішньополітичні орієнтири. Угорщина на початку XX ст.

СЗ5 "Угорщина в V - на початку XX ст." (денна)

Населення середньовічної Угорщини. Навали угорців на Західну Європу. Виникнення ранньофеодальної держави. Іштван I. Соціальна структура ранньофеодального угорського суспільства. Внутрішні міжусобиці в XI - початку XIII ст. «Золота булла» Андрія I. Зовнішня політика Угорського королівства в XII-XIII ст. Утвердження Анжуйської династії. Керівництво Трансільванією. Люксембурги в Угорщині. Розквіт Угорського королівства при Матяше I. Загибель угорської держави. Битва при Мохочі. Угорщина в складі імперії Австрійської імперії. Централізаторська сутність внутрішньої політики австрійських імператорів. Реформи Марії Терезії та Йосипа II. Сутність політики «йозефінізму». Габсбургська імперія в XIX ст. Революційні події 1848-1849 рр. Конституція 4 березня 1849 р. Перебудова монархії. Франц Йосиф і Лаксенбургський маніфест. Економічна політика Габсбургів та її наслідки. Тенденції внутрішньополітичного розвитку Австрійської імперії після революції 1848-1849 рр. Революція в Угорщині. Відновлення конституції Угорщини. Утворення дуалістичної австро-угорської монархії. Політичний та адміністративний устрій. Австро-Угорщина наприкінці XIX ст.: внутрішня політика та зовнішньополітичні орієнтири. Угорщина на початку XX ст.

Тема 6. Чехія та Словаччина в V - на початку XX ст.

Лк6 "Чехія та Словаччина в V - на початку XX ст." (денна)

Ранні слов'янські племена на території Чехії. Чеські і словацькі землі в давнину. Чеська держава Пржемисловичів. Розвиток феодальних відносин у Чехії. Чехія в XIII-XIV ст. Зміни в політичній структурі держави. Гуситська революція (1415-1419 рр.) та Гуситські війни (1419-1437 рр.). Чехія у другій половині XV ст. Зміни в економічному та політичному житті. Особливості економічного розвитку Словаччини в X-XV ст. Політичний розвиток Словаччини в XI-XV ст. Територіальна експансія Габсбургів. Входження чеських та словацьких земель до складу імперії. Устрій та управління монархії. Чеське станове повстання 1618-1620 рр.: причини, хід та рушійні сили. Фрідріх Пфальцьський. Чеські та словацькі землі в період Тридцятилітньої війни. Чеський та словацький національний рух. Чеські та словацькі землі в XIX ст. Чехія та Словаччина на початку XX ст.

СЗ6 "Чехія та Словаччина в V - на початку XX ст." (денна)

Ранні слов'янські племена на території Чехії. Чеські і словацькі землі в давнину. Чеська держава Пржемысловичів. Розвиток феодальних відносин у Чехії. Чехія в XIII-XIV ст. Зміни в політичній структурі держави. Гуситська революція (1415-1419 рр.) та Гуситські війни (1419-1437 рр.). Чехія у другій половині XV ст. Зміни в економічному та політичному житті. Особливості економічного розвитку Словаччини в X-XV ст. Політичний розвиток Словаччини в XI-XV ст Територіальна експансія Габсбургів. Входження чеських та словацьких земель до складу імперії. Устрій та управління монархії. Чеське станове повстання 1618-1620 рр.: причини, хід та рушійні сили. Фрідріх Пфальцьський. Чеські та словацькі землі в період Тридцятилітньої війни. Чеський та словацький національний рух. Чеські та словацькі землі в XIX ст. Чехія та Словаччина на початку XX ст.

Тема 7. Польща в V - на початку XX ст.

Лк7 "Польща в V - на початку XX ст." (денна)

Польські племена в V-IX ст. Утворення Польської держави. Перші князі. Польська держава в X – на початку XII ст. (внутрішня та зовнішня політика). Феодальна Польща часів роздробленості та об'єднання країни під владою Владислава Локетєка. Державно-політичний лад Польщі в XIV-XV ст. Польсько-литовські відносини. Боротьба з Тевтонським орденом. «Шляхетська демократія» в Польщі першої половини XVI століття. Люблінська унія 1569 р. Польська реформація. Варшавська конфедерація 1573 р. Економічний та соціальний розвиток Польщі в XVI – першій половині XVIII ст. Зовнішня політика в XVI – першій половині XVII ст. Українське козацтво. Війна з повсталою Україною. Шведський «Потоп». Політичний розвиток у 1660-1690 рр. Річ Посполита та Північна війна. Політичне життя країни наприкінці XVIII ст. Поділи Речі Посполитої. Становище польських земель під російським, пруським та австрійським пануванням. Політика Наполеона I і польське питання. Герцогство Варшавське. Переділ польських земель на Віденському конгресі. Польський національно-визвольний рух. Конституція 1815 р. Виникнення таємних організацій. Змова підхорунжих. Повстання 1830-1831 рр. Краківське повстання 1846 р. Підйом національно-визвольної боротьби польського народу в середині XIX ст. Польське повстання 1863-1864 р. Королівство Польське наприкінці XIX ст. Польща на початку XX ст.

С37 "Польща в V - на початку XX ст." (денна)

Польські племена в V–IX ст. Утворення Польської держави. Перші князі. Польська держава в X – на початку XII ст. (внутрішня та зовнішня політика). Феодальна Польща часів роздробленості та об'єднання країни під владою Владислава Локетєка. Державно-політичний лад Польщі в XIV–XV ст. Польсько-литовські відносини. Боротьба з Тевтонським орденом. «Шляхетська демократія» в Польщі першої половини XVI століття. Люблінська унія 1569 р. Польська реформація. Варшавська конфедерація 1573 р. Економічний та соціальний розвиток Польщі в XVI – першій половині XVIII ст. Зовнішня політика в XVI – першій половині XVII ст. Українське козацтво. Війна з повсталою Україною. Шведський «Потоп». Політичний розвиток у 1660–1690 рр. Річ Посполита та Північна війна. Політичне життя країни наприкінці XVIII ст. Поділи Речі Посполитої. Становище польських земель під російським, пруським та австрійським пануванням. Політика Наполеона I і польське питання. Герцогство Варшавське. Переділ польських земель на Віденському конгресі. Польський національно-визвольний рух. Конституція 1815 р. Виникнення таємних організацій. Змова підхорунжих. Повстання 1830–1831 рр. Краківське повстання 1846 р. Підйом національно-визвольної боротьби польського народу в середині XIX ст. Польське повстання 1863–1864 р. Королівство Польське наприкінці XIX ст. Польща на початку XX ст.

Тема 8. Росія в XV - на початку XX ст.

Лк8 "Росія в XV - на початку XX ст." (денна)

Утворення та розвиток Московської держави (XV–XVI ст.). Об'єднання північно-східних руських земель навколо Москви. Московське царство в XVI ст. Зовнішня політика. Утворення Російської імперії у XVIII ст. Завоювання Балтики. Утвердження Росії на Чорному морі. Захоплення Росією Правобережної України, Білорусії та Литви. Війни і розширення Російської імперії на заході. Захоплення Фінляндії (1809 р.), Бессарабії (1812 р.) і Польщі (1815 р.). Соціальний і національний склад населення. Олександр I і лібералізація внутрішньої політики. Заколот декабристів 1825 р. Консервативний курс Миколи I. Поразка Російської імперії у Східній війні (1853–1856 рр.). Загострення суспільних протиріч. Селянська реформа 1861 р. Земська (1864 р.), міська (1870 р.), судова (1864 р.), освітня (1863 р.), військова (1874 р.) та інші реформи. Зародження революційних тенденцій в російському суспільстві. Реакційний характер правління Олександра III. Поразка у війні з Японією. Революція 1905–1907 рр. Виникнення загальноросійських і національних політичних партій. Реформи П. Столипіна. Росія та Перша світова війна.

С38 "Росія в XV - на початку XX ст." (денна)

Утворення та розвиток Московської держави (XV–XVI ст.). Об'єднання північно-східних руських земель навколо Москви. Московське царство в XVI ст. Зовнішня політика. Утворення Російської імперії у XVIII ст. Завоювання Балтики. Утвердження Росії на Чорному морі. Захоплення Росією Правобережної України, Білорусії та Литви. Війни і розширення Російської імперії на заході. Захоплення Фінляндії (1809 р.), Бессарабії (1812 р.) і Польщі (1815 р.). Соціальний і національний склад населення. Олександр I і лібералізація внутрішньої політики. Заколот декабристів 1825 р. Консервативний курс Миколи I. Поразка Російської імперії у Східній війні (1853–1856 рр.). Загострення суспільних протиріч. Селянська реформа 1861 р. Земська (1864 р.), міська (1870 р.), судова (1864 р.), освітня (1863 р.), військова (1874 р.) та інші реформи. Зародження революційних тенденцій в російському суспільстві. Реакційний характер правління Олександра III. Поразка у війні з Японією. Революція 1905–1907 рр. Виникнення загальноросійських і національних політичних партій. Реформи П. Столипіна. Росія та Перша світова війна.

Тема 9. Болгарія в 1918 - на початку 20-х рр. XXI ст.

Лк9 "Болгарія в 1918 - на початку 20-х рр. XXI ст." (денна)

Болгарія Після Першої світової війни. Від коаліційного правління до монопартійного уряду. Державний переворот 9 червня 1923 р. Встановлення авторитарного режиму А. Цанкова. Вересневе повстання 1923 р. Вибори 1931 р. Травневий переворот 1934 р. Відсторонення уряду К. Георгієва від влади і оформлення безпартійної системи. Роль царя Бориса у політичному житті. Економічний розвиток в 20-30-х рр. Зовнішня політика Болгарії в період між світовими війнами. Болгарія в роки Другої світової війни. Приєднання Болгарії до Троїстого пакту. Повстання 9 вересня 1944 р. і створення уряду Вітчизняного фронту. Участь у війні проти Німеччини. Проголошення Болгарії республікою. Соціально-економічні перетворення 1944-1948 рр. Курс на форсоване будівництво соціалізму. Політичні репресії. Специфіка багатопартійності. Правління В. Червенкова. Боротьба за владу в керівництві БКП у 1954-1956 рр. Епоха Т. Живкова (1956-1989 рр.). Внутрішня політика. Будівництво "розвинутого" соціалізму". Поява опозиції. Економічний розвиток Болгарії. Становлення багатопартійності і парламентської форми правління в 90-х рр. XX ст. Успіхи і труднощі процесу демократизації. Перехід економіки на ринкові рейки. Соціальні та національні проблеми. Зовнішня політика Болгарії. Болгарія на початку XXI ст.

С39 "Болгарія в 1918 - на початку 20-х рр. ХХІ ст." (денна)

Болгарія Після Першої світової війни. Від коаліційного правління до монопартійного уряду. Державний переворот 9 червня 1923 р. Встановлення авторитарного режиму А. Цанкова. Вересневий повстання 1923 р. Вибори 1931 р. Травневий переворот 1934 р. Відсторонення уряду К. Георгієва від влади і оформлення безпартійної системи. Роль царя Бориса у політичному житті. Економічний розвиток в 20-30-х рр. Зовнішня політика Болгарії в період між світовими війнами. Болгарія в роки Другої світової війни. Приєднання Болгарії до Троїстого пакту. Повстання 9 вересня 1944 р. і створення уряду Вітчизняного фронту. Участь у війні проти Німеччини. Проголошення Болгарії республікою. Соціально-економічні перетворення 1944-1948 рр. Курс на форсоване будівництво соціалізму. Політичні репресії. Специфіка багатопартійності. Правління В. Червенкова. Боротьба за владу в керівництві БКП у 1954-1956 рр. Епоха Т. Живкова (1956-1989 рр.). Внутрішня політика. Будівництво "розвинутого" соціалізму". Поява опозиції. Економічний розвиток Болгарії. Становлення багатопартійності і парламентської форми правління в 90-х рр. ХХ ст. Успіхи і труднощі процесу демократизації. Перехід економіки на ринкові рейки. Соціальні та національні проблеми. Зовнішня політика Болгарії. Болгарія на початку ХХІ ст.

Тема 10. Югославія в 1918-1991 рр.

Лк10 "Югославія в 1918-1991 рр." (денна)

Південно-слов'янські народи після Першої світової війни. Утворення Королівства сербів, хорватів і словенців 1 грудня 1918 р. Формування політичної системи. Конституція 1921 р. Міжнародні відносини. Державний переворот 1929 р. і встановлення королівської диктатури. Октройована конституція. Ослаблення диктатури. Сербсько-хорватська угода 1939 р. Березневий державний переворот 1941 р. Економіка Югославської держави в міжвоєнний період. Югославія в системі міжнародних відносин у міжвоєнний період. Підписання Троїстого пакту в березні 1941 р. Югославія в роки Другої світової війни. Розділ країни. Незалежна держава Хорватія. Рух Опору. Проголошення федерації. Югославія в перші повоєнні роки. Соціально-економічні та політичні перетворення. Конституції 1946 р і закріплення федеративного устрою Югославії. Розробка та реалізація моделі самоврядного соціалізму. Політичний розвиток Югославії в 50 - на початку 70-х рр. Конституція 1963 р. перейменування ФНРЮ в СФРЮ. Боротьба в керівництві Союзу комуністів Югославії. Реформи 60-х рр. Студентські заворушення 1968 р. Події в Хорватії в 1971 р. Конституція 1974 р. Наростання соціально-економічних труднощів і міжнародних протиріч в середині 70 – наприкінці 80-х рр. Лібералізація політичної системи СФРЮ наприкінці 80-х рр. Багатопартійність і вільні вибори. Проголошення незалежності союзними республіками і розпад Югославської федерації.

С310 "Югославія в 1918-1991 рр." (денна)

Південно-слов'янські народи після Першої світової війни. Утворення Королівства сербів, хорватів і словенців 1 грудня 1918 р. Формування політичної системи. Конституція 1921 р. Міжнародні відносини. Державний переворот 1929 р. і встановлення королівської диктатури. Октройована конституція. Ослаблення диктатури. Сербсько-хорватська угода 1939 р. Березневий державний переворот 1941 р. Економіка Югославської держави в міжвоєнний період. Югославія в системі міжнародних відносин у міжвоєнний період. Підписання Троїстого пакту в березні 1941 р. Югославія в роки Другої світової війни. Розділ країни. Незалежна держава Хорватія. Рух Опору. Проголошення федерації. Югославія в перші повоєнні роки. Соціально-економічні та політичні перетворення. Конституції 1946 р і закріплення федеративного устрою Югославії. Розробка та реалізація моделі самоврядного соціалізму. Політичний розвиток Югославії в 50 - на початку 70-х рр. Конституція 1963 р. перейменування ФНРЮ в СФРЮ. Боротьба в керівництві Союзу комуністів Югославії. Реформи 60-х рр. Студентські заворушення 1968 р. Події в Хорватії в 1971 р. Конституція 1974 р. Наростання соціально-економічних труднощів і міжнародних протиріч в середині 70 – наприкінці 80-х рр. Лібералізація політичної системи СФРЮ наприкінці 80-х рр. Багатопартійність і вільні вибори. Проголошення незалежності союзними республіками і розпад Югославської федерації.

Тема 11. Угорщина в 1918 - на початку 20-х рр. ХХІ ст.

Лк11 "Угорщина в 1918 - на початку 20-х рр. ХХІ ст." (денна)

Угорщина після Першої світової війни. Проголошення Угорської республіки (1918 р.). Угорська соціалістична революція 1919 р. Дискусії навколо форм державного устрою. Урядування І. Бетлена (1921-1931 рр.). Соціально-економічний та політичний розвиток у 30-х рр. ХХ ст. Міжнародне становище Угорщини в 20-30-х рр. Приєднання південної Словаччини і Закарпаття. Угорщина в роки Другої світової війни. Рух Опору. Вибори до парламенту 1945 р. Проголошення Угорщини республікою (1946 р.). Вибори до Національних зборів у 1947 р. Встановлення «диктатури пролетаріату» в 1948 р. Обрання Державних зборів (1949 р.). Ухвалення Конституції 1949 р. Створення Угорської Народної Республіки. Правління М. Ракоші. Лібералізація в країні. Призначення І. Нада главою уряду та його реформи. Правління Е. Гере (1956 р.). Національно-демократична революція 1956 р. Уведення радянських військ. Обрання керівником Я. Кадара. Спроби економічних реформ. Погіршення економічної ситуації в другій половині 70-80-х рр. Політичний застій. Лібералізація політичного і економічного життя. Усунення від партійного керівництва Я. Кадара, Утворення нових партій. Вибори до парламенту в 1989 р. Проголошення Угорської Республіки в 1989 р. Перші вільні вибори до парламенту в 1990 р. Зміщення політичного життя вправо. Мирний перехід від тоталітарного до демократичного устрою. Внутрішньо та зовнішньополітичний курс Угорщини наприкінці ХХ ст. Угорщина на початку ХХІ ст.

СЗ11 "Угорщина в 1918 - на початку 20-х рр. ХХІ ст." (денна)

Угорщина після Першої світової війни. Проголошення Угорської республіки (1918 р.). Угорська соціалістична революція 1919 р. Дискусії навколо форм державного устрою. Урядування І. Бетлена (1921-1931 рр.). Соціально-економічний та політичний розвиток у 30-х рр. ХХ ст. Міжнародне становище Угорщини в 20-30-х рр. Приєднання південної Словаччини і Закарпаття. Угорщина в роки Другої світової війни. Рух Опору. Вибори до парламенту 1945 р. Проголошення Угорщини республікою (1946 р.). Вибори до Національних зборів у 1947 р. Встановлення «диктатури пролетаріату» в 1948 р. Обрання Державних зборів (1949 р.). Ухвалення Конституції 1949 р. Створення Угорської Народної Республіки. Правління М. Ракоші. Лібералізація в країні. Призначення І. Надя главою уряду та його реформи. Правління Е. Gere (1956 р.). Національно-демократична революція 1956 р. Уведення радянських військ. Обрання керівником Я. Кадара. Спроби економічних реформ. Погіршення економічної ситуації в другій половині 70-80-х рр. Політичний застій. Лібералізація політичного і економічного життя. Усунення від партійного керівництва Я. Кадара, Утворення нових партій. Вибори до парламенту в 1989 р. Проголошення Угорської Республіки в 1989 р. Перші вільні вибори до парламенту в 1990 р. Зміщення політичного життя вправо. Мирний перехід від тоталітарного до демократичного устрою. Внутрішньо та зовнішньополітичний курс Угорщини наприкінці ХХ ст. Угорщина на початку ХХІ ст.

Тема 12. Чехія та Словаччина в 1918 р. - на початку 20-х рр. ХХІ ст.

Лк12 "Чехія та Словаччина в 1918 р. - на початку 20-х рр. ХХІ ст." (денна)

Чехія та Словаччина після Першої світової війни. Революція 28 жовтня 1918 р. у Чехії. Створення Чехословацької Республіки. Національний склад ЧСР. Економічний розвиток ЧСР у міжвоєнний період. Внутрішня та зовнішня політика в 1918-1938 рр. Мюнхенська угода 1938 р. Друга республіка. Автономні Словаччина та Закарпатська Україна. Проголошення незалежності Словаччини в березні 1939 р. Окупація Чехії та Закарпатської України. Протекторат Богемія і Моравія. Чехи і словаки в роки Другої світової війни. Словацьке повстання 1944 р. Кошицька програма 1945 р. Празьке повстання. Чехословаччина в 1945-1948 рр. Парламентські вибори 1946 р. Уряд К. Готвальда. Лютнева криза 1948 р. Економічний розвиток Чехословаччини. Реформаторські тенденції 60-х рр. «Празька весна» 1968 р. Військова інтервенція СРСР. Перетворення ЧРСР на федеративну державу чехів і словаків. Діяльність опозиції. Криза соціалістичної моделі. Листопадові події 1989 р. Парламентські вибори 1990 р. Формування коаліційної системи влади. Зміна характеру федерації. Розпад ЧСФР. Чеська республіка наприкінці ХХ ст. Чехія на початку ХХІ ст. Словацька республіка наприкінці ХХ ст. Словаччина на початку ХХІ ст.

С312 "Чехія та Словаччина в 1918 р. - на початку 20-х рр. ХХІ ст." (денна)

Чехія та Словаччина після Першої світової війни. Революція 28 жовтня 1918 р. у Чехії. Створення Чехословацької Республіки. Національний склад ЧСР. Економічний розвиток ЧСР у міжвоєнний період. Внутрішня та зовнішня політика в 1918-1938 рр. Мюнхенська угода 1938 р. Друга республіка. Автономні Словаччина та Закарпатська Україна. Проголошення незалежності Словаччини в березні 1939 р. Окупація Чехії та Закарпатської України. Протекторат Богемія і Моравія. Чехи і словаки в роки Другої світової війни. Словацьке повстання 1944 р. Кошицька програма 1945 р. Празьке повстання. Чехословаччина в 1945-1948 рр. Парламентські вибори 1946 р. Уряд К. Готвальда. Лютнева криза 1948 р. Економічний розвиток Чехословаччини. Реформаторські тенденції 60-х рр. «Празька весна» 1968 р. Військова інтервенція СРСР. Перетворення ЧРСП на федеративну державу чехів і словаків. Діяльність опозиції. Криза соціалістичної моделі. Листопадові події 1989 р. Парламентські вибори 1990 р. Формування коаліційної системи влади. Зміна характеру федерації. Розпад ЧСФР. Чеська республіка наприкінці ХХ ст. Чехія на початку ХХІ ст. Словацька республіка наприкінці ХХ ст. Словаччина на початку ХХІ ст.

Тема 13. Польща в 1918 - на початку 20-х рр. ХХІ ст.

Лк13 "Польща в 1918 - на початку 20-х рр. ХХІ ст." (денна)

Польща після Першої світової війни. Створення Польської Республіки (другої Речі Посполитої). Діяльність Ю. Пілсудського. Ризький мир 1921р. Політичний розвиток у міжвоєнні роки. Державний переворот Пілсудського у травні 1926 року і становлення авторитарного режиму "санації". Польська економіка у 1919-1939 рр. Політика "етатизму" в 30-х рр. Початок загальнонаціональної консолідації в 1938-1939 рр. Польща в системі міжнародних відносин. Радянсько-німецький пакт про ненапад 1939 р. і Польща. Польський народ в роки Другої світової війни. Звільнення Польщі в 1944-1945 рр. Боротьба за вибір шляхів післявоєнного розвитку. Створення та діяльність Тимчасового уряду національної єдності. Референдум 1946 р. і вибори 1947 рр. Відсторонення В. Гомулки від влади. Соціально-економічний розвиток Польщі в 1949-1989 рр. Становлення радянської моделі політичної системи. Масові протести в 1956 р. Політичні перетворення в другій половині 50-60-х рр. Правління Е. Герека. Створення "Солідарності" і боротьба за владу в 1980-1981 рр. Запровадження воєнного стану. Криза соціалістичної системи. Реформи 80-х рр. Парламентські вибори 1989 р. Формування парламентської системи правління. Становлення ринкової економіки. Польща в 90-х рр. ХХ ст. Конституція 1997 р. Польща на початку ХХІ ст.

СЗ13 "Польща в 1918 - на початку 20-х рр. ХХІ ст." (денна)

Польща після Першої світової війни. Створення Польської Республіки (другої Речі Посполитої). Діяльність Ю. Пілсудського. Ризький мир 1921р. Політичний розвиток у міжвоєнні роки. Державний переворот Пілсудського у травні 1926 року і становлення авторитарного режиму "санації". Польська економіка у 1919-1939 рр. Політика "етатизму" в 30-х рр. Початок загальнонаціональної консолідації в 1938-1939 рр. Польща в системі міжнародних відносин. Радянсько-німецький пакт про ненапад 1939 р. і Польща. Польський народ в роки Другої світової війни. Звільнення Польщі в 1944-1945 рр. Боротьба за вибір шляхів післявоєнного розвитку. Створення та діяльність Тимчасового уряду національної єдності. Референдум 1946 р. і вибори 1947 рр. Відсторонення В. Гомулки від влади. Соціально-економічний розвиток Польщі в 1949-1989 рр. Становлення радянської моделі політичної системи. Масові протести в 1956 р. Політичні перетворення в другій половині 50-60-х рр. Правління Е. Герека. Створення "Солідарності" і боротьба за владу в 1980-1981 рр. Запровадження воєнного стану. Криза соціалістичної системи. Реформи 80-х рр. Парламентські вибори 1989 р. Формування парламентської системи правління. Становлення ринкової економіки. Польща в 90-х рр. ХХ ст. Конституція 1997 р. Польща на початку ХХІ ст.

Тема 14. Росія в 1918-1991 рр.

Лк14 "Росія в 1918-1991 рр." (денна)

Росія та Перша світова війна. Лютнева революція 1917 р. Більшовицький переворот 1917 р. Громадянська війна в Росії. Політика «воєнного комунізму». Створення Радянської держави. НЕП. Утвердження одноосібної влади Й. Сталіна. Зовнішня політика СРСР у передвоєнні роки. Радянсько-німецький пакт 1939 р. Захоплення СРСР територій Східної Європи. Війна з Фінляндією. Початок німецько-радянської війни в червні 1941 р. СРСР у роки Другої світової війни. Перемога антигітлерівської коаліції. Розгром Японії. СРСР у повоєнні роки. Апогей сталінського тоталітаризму (1945-1953 рр.). Хрущовська "відлига" (1953-1964 рр.). Лібералізація політичного режиму. Економічний і соціальний розвиток СРСР в роки застою (1964-1985 рр.). Економіка дефіциту. Стагнаційні процеси у соціальній і політичній сферах. Зовнішня політика, розрядка і повернення до напруженості. Епоха «перебудови» (1985-1991 рр.). Спроби модернізації соціалізму. Перехід до зміни суспільного ладу. Серпневий путч і розпад СРСР в 1991 р.

СЗ14 "Росія в 1918-1991 рр." (денна)

Росія та Перша світова війна. Лютнева революція 1917 р. Більшовицький переворот 1917 р. Громадянська війна в Росії. Політика «воєнного комунізму». Створення Радянської держави. НЕП. Утвердження одноосібної влади Й. Сталіна. Зовнішня політика СРСР у передвоєнні роки. Радянсько-німецький пакт 1939 р. Захоплення СРСР територій Східної Європи. Війна з Фінляндією. Початок німецько-радянської війни в червні 1941 р. СРСР у роки Другої світової війни. Перемога антигітлерівської коаліції. Розгром Японії. СРСР у повоєнні роки. Апогей сталінського тоталітаризму (1945-1953 рр.). Хрущовська "відлига" (1953-1964 рр.). Лібералізація політичного режиму. Економічний і соціальний розвиток СРСР в роки застою (1964-1985 рр.). Економіка дефіциту. Стагнаційні процеси у соціальній і політичній сферах. Зовнішня політика, розрядка і повернення до напруженості. Епоха «перебудови» (1985-1991 рр.). Спроби модернізації соціалізму. Перехід до зміни суспільного ладу. Серпневий путч і розпад СРСР в 1991 р.

Тема 15. Росія в 90-х рр. ХХ - на початку 20-х рр. ХХІ ст.

<p>Лк15 "Росія в 90-х рр. ХХ - на початку 20-х рр. ХХІ ст." (денна)</p> <p>Росія на шляху суверенного розвитку (1991-2001 рр.). Перехід до ринкових реформ. Політична криза 1993 р. Прийняття Конституції РФ. Перша Чеченська війна. Другий термін президентства Б. Єльцина і поглиблення кризи. Друга Чеченська війна. Обрання Президентом В. Путіна. Зовнішня політика в 90-х рр. ХХ ст. Росія на початку ХХІ ст. Формування авторитарного режиму В. Путіна. Зовнішня політика Росії. Російська агресія щодо України в 2014-2021 рр. Напад Росії на Україну в 2022 р.</p>
<p>СЗ15 "Росія в 90-х рр. ХХ - на початку 20-х рр. ХХІ ст." (денна)</p> <p>Росія на шляху суверенного розвитку (1991-2001 рр.). Перехід до ринкових реформ. Політична криза 1993 р. Прийняття Конституції РФ. Перша Чеченська війна. Другий термін президентства Б. Єльцина і поглиблення кризи. Друга Чеченська війна. Обрання Президентом В. Путіна. Зовнішня політика в 90-х рр. ХХ ст. Росія на початку ХХІ ст. Формування авторитарного режиму В. Путіна. Зовнішня політика Росії. Російська агресія щодо України в 2014-2021 рр. Напад Росії на Україну в 2022 р.</p>
<p>Тема 16. Нові незалежні держави Центральної та Східної Європи в 90-х рр. ХХ - на початку 20-х рр. ХХІ ст.</p>
<p>Лк16 "Тема 16. Нові незалежні держави Центральної та Східної Європи в 90-х рр. ХХ - на початку 20-х рр. ХХІ ст." (денна)</p> <p>Розпад Югославської федерації та поява нових незалежних держав. Боснія та Герцеговина, Македонія, Словенія, Сербія, Чорногорія, Хорватія, Косово. Внутрішньополітичні, міжнаціональні та зовнішньополітичні чинники розвитку цих країн наприкінці ХХ - на початку ХХІ ст. Албанія в 90-х рр. ХХ - на початку 20-х рр. ХХІ ст. Розпад СРСР та поява нових незалежних держав. Білорусь. Латвія, Литва, Естонія. Внутрішньополітичні та зовнішньополітичні чинники розвитку цих країн наприкінці ХХ - на початку ХХІ ст.</p>
<p>СЗ16 "Тема 16. Нові незалежні держави Центральної та Східної Європи в 90-х рр. ХХ - на початку 20-х рр. ХХІ ст." (денна)</p> <p>Розпад Югославської федерації та поява нових незалежних держав. Боснія та Герцеговина, Македонія, Словенія, Сербія, Чорногорія, Хорватія, Косово. Внутрішньополітичні, міжнаціональні та зовнішньополітичні чинники розвитку цих країн наприкінці ХХ - на початку ХХІ ст. Албанія в 90-х рр. ХХ - на початку 20-х рр. ХХІ ст. Розпад СРСР та поява нових незалежних держав. Білорусь. Латвія, Литва, Естонія. Внутрішньополітичні та зовнішньополітичні чинники розвитку цих країн наприкінці ХХ - на початку ХХІ ст.</p>
<p>Тема 17. Курсова робота</p>
<p>ІндЗан1 "Курсова робота" (денна)</p> <p>Захист курсової роботи</p>

7.2 Види навчальної діяльності

НД1	Конспектування
НД2	Підготовка до лекцій
НД3	Підготовка до семінарського заняття
НД4	Підготовка мультимедійних презентацій

НД5	Робота з підручниками та релевантними інформаційними джерелами
НД6	Написання та захист курсової роботи
НД7	Підготовка до поточного та підсумкового контролю

8. Методи викладання, навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Дослідницька робота
МН2	Проблемні лекції
МН3	Проблемний семінар

Лекції надають студентам теоретичну основу знань про історію країн Центральної та Східної Європи як окремих періодів всесвітньої історії, її предмет, що розширює освітній компонент вузькоспеціалізованої підготовки фахівців гуманітарного профілю (РН 1, РН 3, РН 6, РН 9, РН 22). Лекції доповнюються семінарськими заняттями, які надають студентам можливість застосовувати теоретичні знання на практичних прикладах (РН 1, РН 3, РН 6, РН 9). Демонстрація презентацій передбачає ідентифікацію студентами країн регіону за їх державним устроєм, політичною, економічною та соціальною системами, релігійно-конфесійним і культурним чинниками (результати навчання (РН 3, РН 6, РН 9). Самостійному навчанню сприятиме підготовка до лекцій, семінарських занять, а також робота над презентацією для представлення групі та її обговорення (РН 1, РН 22). Під час підготовки презентації студенти розвиватимуть навички комунікативного спілкування, критичного й аналітичного мислення, синтезу навчальної теорії і практик

Участь у груповій роботі, участь у конкурсах, олімпіадах, наукових симпозиумах. Критична оцінка літератури, виконання творчих завдань.

9. Методи та критерії оцінювання

9.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальні критерії	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$35 \leq RD < 59$
Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 34$

9.2 Методи поточного формативного оцінювання

МФО1	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
МФО2	Опитування та усні коментарі викладача за його результатами
МФО3	Захист презентацій та рефератів
МФО4	Перевірка та оцінювання письмових завдань

9.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

МСО1	Поточне опитування
МСО2	Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль)
МСО3	Дослідницька робота
МСО4	Підсумковий контроль: екзамен
МСО5	Написання та захист курсової роботи

Контрольні заходи:

7 семестр	100 балів
МСО1. Поточне опитування	40
	40
МСО2. Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль)	20
	20
МСО4. Підсумковий контроль: екзамен	40
	40

Контрольні заходи в особливому випадку:

7 семестр	100 балів
МСО2. Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль)	20
	20
МСО3. Дослідницька робота	40
	40
МСО4. Підсумковий контроль: екзамен	40
	40

Курсова робота:

7 семестр	100 балів	
МСО5. Написання та захист курсової роботи	100	
	написання курсової роботи	50
	оформлення бібліографії	10

	захист курсової роботи	40
--	------------------------	----

Форма підсумкового контролю – іспит, що проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями.

10. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

10.1 Засоби навчання

ЗН1	Бібліотечні фонди
ЗН2	Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережи
ЗН3	Мультимедіа, відео- і звуковідтворювальна, проєкційна апаратура (відеокамери, проєктори, екрани, смартдошки тощо)

10.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Дейвіс Н. Європа Історія. [Пер. з англ. П. Тарашук, О. Коваленко]. Київ: Основи, 2020. 1464 с.
2	Історія держави і права зарубіжних країн. Курс лекцій. Навчальне видання. [За ред. В.М. Щербатюка]. Київ: Видавництво «Фенікс», 2021. 536 с.
3	Історія держави і права зарубіжних країн: підручник. [За заг. ред. О.М. Бандурки]. Харків: Майдан, 2020. 618 с.
4	Лизогуб В.А. Країнознавство: підручник. Харків: Право, 2019. 384 с.
5	Трофанчук Г.І. Історія держави і права зарубіжних країн. Навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 448 с.
Допоміжна література	
1	Буглай Н.М. Новітня історія країн Європи та Америки (1918–2012 рр.): Навчально-методичний посібник. Миколаїв: Іліон, 2013. 272 с.
2	Всесвітня історія: навчальний посібник. [Б.М. Гончар, В.М. Мордвінцев, А.Г. Слюсаренко, С.П. Стельмах]. 2-е видання. Київ Знання, 2014. 895 с.
3	Іваницька О.П. Історія міжнародних відносин (друга половина 1940-х – 1990-і роки). Вінниця: ТОВ "Нілан- ЛТД". 2016. 732 с.
4	Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки (1918–1945 рр.): навчальний посібник для вищих навчальних закладів Київ: Видавничий Дім "Слово", 2013. 624 с.
5	Іваницька О.П. Новітня історія країн Європи та Америки (1945–2013): навчальний посібник для вищих навчальних закладів. Київ: Видавничий Дім "Слово", 2014. 1056 с.
6	Кріль М.М. Історія країн Центрально-Східної Європи. Кінець ХХ - початок ХХІ століття. Навчальний посібник. Київ: Знання, 213. 280 с.
7	Мальська М.П., Антонюк Н.В., Занько Ю.С., Ганич Н.М. Країнознавство: підручник. Київ: ЦУЛ, 2012. 528 с.

8	Орлова Т.В. Сучасна політична історія країн світу: навчальний посібник, Київ: Знання, 2013. 677 с.
9	Снайдер Т. Перетворення націй. Польща, Україна, Литва, Білорусь. 1569-1999 рр. Київ: Дух і літера, 2017. 464 с.
10	Сокирська В.В. Новітня історія країн Європи та Америки: Навчальний посібник. У двох частинах. Ч. I (1918–1945). Умань: ФОП Жовтий, 2013. 570

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Тема	Загальний обсяг, годин	Лекції, годин	Практичні заняття, годин	Лабораторні роботи, годин	Самостійне опрацювання матеріалу (СРС), годин	Індивідуальні завдання, годин (із обсягу СРС)
денна форма навчання							
1	Предмет курсу "Історія країн Центральної та Східної Європи", проблеми та критерії його періодизації	9	2	2	0	5	0
2	Болгарія в V - на початку XX ст.	9	2	2	0	5	0
3	Сербія в V - на початку XX ст.	9	2	2	0	5	0
4	Хорватія в V - на початку XX ст.	9	2	2	0	5	0
5	Угорщина в V - на початку XX ст.	9	2	2	0	5	0
6	Чехія та Словаччина в V - на початку XX ст.	9	2	2	0	5	0
7	Польща в V - на початку XX ст.	9	2	2	0	5	0
8	Росія в XV - на початку XX ст.	9	2	2	0	5	0
9	Болгарія в 1918 - на початку 20-х рр. XXI ст.	10	2	2	0	6	0
10	Югославія в 1918-1991 рр.	10	2	2	0	6	0
11	Угорщина в 1918 - на початку 20-х рр. XXI ст.	10	2	2	0	6	0
12	Чехія та Словаччина в 1918 р. - на початку 20-х рр. XXI ст.	10	2	2	0	6	0
13	Польща в 1918 - на початку 20-х рр. XXI ст.	10	2	2	0	6	0
14	Росія в 1918-1991 рр.	7	2	2	0	3	0
15	Росія в 90-х рр. XX - на початку 20-х рр. XXI ст.	7	2	2	0	3	0
16	Нові незалежні держави Центральної та Східної Європи в 90-х рр. XX - на початку 20-х рр. XXI ст.	14	2	2	0	10	0
17	Курсова робота	0	0	0	0	0	30
<i>Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>32</i>	<i>32</i>	<i>0</i>	<i>86</i>	<i>30</i>

	<p>РЕГЛАМЕНТ ДИСЦИПЛІНИ «Історія країн Центральної та Східної Європи»</p> <p>Ступінь вищої освіти Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл Спеціальність: освітня програма 032 Історія та археологія: Історія Рік навчання 2022 Семестр 7 семестр Форма навчання денна Мова викладання українська</p>
Викладач(і)	Гончаренко Анатолій Володимирович
Контактна інформація викладача	a.goncharenko@yur.sumdu.edu.ua +380505896102
Час та місце проведення консультацій	Щопонеділка о 15.00-16.00, ауд. Н-213 Google meet https://meet.google.com/rar-nuyy-pzh Посилання на освітні платформи для онлайн занять
Посилання на освітні платформи для онлайн занять	Google meet https://meet.google.com/kmn-cemt-kof
Посилання на силабус в каталозі курсів	https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/report/syllabus/f2a17cf3b066cd22d8c94bac4ac9289d2715750
Засоби зворотного зв'язку із групою щодо отримання та опрацювання виданих матеріалів	a.goncharenko@yur.sumdu.edu.ua +380505896102 Viber, Telegram
<p align="center">ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</p>	
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. У разі відсутності здобувача на занятті з поважної причини обов'язковим є виконання індивідуального завдання. Навчання може відбуватись також в онлайн формі.

<p>Політика оцінювання</p>	<p>Політика оцінювання здійснюється за нормами викладеними в силабусі дисципліни: 100 балів, з них 60 поточні семестрові та 40 іспит. Сумативний підсумковий контроль навчальних досягнень по дисципліні включає: Поточні контрольні роботи (проміжний модульний контроль) - дві тестові роботи по 10 балів. Ситуативні завдання (усне опитування) - на семінарських заняттях протягом семестру до 30 балів. Максимальну оцінку, яку може отримати студент за одне опитування 3 бали (Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок), 2 бали (Загалом правильна робота з певною кількістю помилок), 1 бал (Виконання задовольняє мінімальні критерії). Пошуково-дослідне завдання (підготовка, презентація, захист) - виконання протягом семестру 2 завдань з оцінюванням кожного 5 балів (Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок), 4 (Загалом правильна робота з певною кількістю помилок), 3 (Непогано, але зі значною кількістю недоліків), 2 бали (Виконання задовольняє мінімальні критерії); Підсумковий контроль: іспит - проводиться у письмовій формі за тестовими технологіями 40 балів. Написання та захист курсової роботи - оцінюється в межах 100 балів, з них 50 виклад теоретичного матеріалу, 10 оформлення бібліографії, 40 захист роботи. Студент не допускається до іспиту, якщо набрав менше 35 балів із запланованих робіт з дисципліни. Для отримання загальної позитивної оцінки з дисципліни оцінка за іспит має бути не менше ніж 25 балів.</p>
<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання</p>	<p>Роботи (завдання, презентації, реферати тощо), що були вчасно здані оцінюються згідно пункту 9.3 силабусу. Роботи, які здаються з порушенням строків без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Роботи, які виконані з недотриманням вимог повертаються на доопрацювання. Перескладання модульних контрольних робіт відбувається з дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p>
<p>Політика щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання з модульних та семестрових атестацій. Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня. За розпорядженням директора створюється комісія з розгляду апеляції. За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.</p>

Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені регламентом, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Під час виконання письмового модульного або підсумкового контролю списування заборонене. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування. Під час вивчення дисципліни неприпустимими також є інші прояви академічної доброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни, викладач має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання на практичному занятті;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового домашнього завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати обов'язкове домашнє завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового модульного або підсумкового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового модульного або підсумкового контролю.

Узгодження результатів навчання з методами викладання, навчання та оцінювання

Для спеціальності 032 Історія та археологія:

Програмні результати навчання	Результат навчання	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності	Методи, технології викладання і навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
ПР1, ПР3, ПР6, ПР9, ПР22	РН1	Лк1-Лк16, С31-С316, ІндЗан1	НД1, НД2, НД3, НД4, НД5, НД6, НД7	МН1, МН2, МН3	ЗН1, ЗН2, ЗН3	МСО1, МСО2, МСО3, МСО4, МСО5
ПР3, ПР6, ПР9	РН2	Лк1-Лк16, С31-С316, ІндЗан1	НД1, НД2, НД3, НД4, НД5, НД6	МН1, МН2, МН3	ЗН1, ЗН2, ЗН3	МСО1, МСО2, МСО3, МСО4, МСО5
ПР1, ПР3, ПР6, ПР9, ПР22	РН3	Лк1-Лк16, С31-С316	НД1, НД2, НД3, НД4, НД5, НД6, НД7	МН1, МН2, МН3	ЗН1, ЗН2, ЗН3	МСО1, МСО2, МСО3, МСО4, МСО5
ПР1, ПР3, ПР6, ПР9, ПР22	РН4	Лк1-Лк16, С31-С316, ІндЗан1	НД1, НД2, НД3, НД4, НД5, НД6, НД7	МН1, МН2, МН3	ЗН1, ЗН2, ЗН3	МСО1, МСО2, МСО3, МСО4, МСО5
ПР1, ПР3, ПР6, ПР22	РН5	Лк1-Лк16, С31-С316, ІндЗан1	НД1, НД2, НД3, НД4, НД5, НД6	МН1, МН2, МН3	ЗН1, ЗН2, ЗН3	МСО1, МСО2, МСО3, МСО4, МСО5